

एज्ञाया सफू म्हसीका

थव सफू एज्ञा नांयाम्ह पुजाहारी व शास्त्रीं च्वःगु खः। वयागु हे नामं थव सफूया नां एज्ञा तःगु खः। इस्माएलीत यस्शलेमय् लिहां वःगु खँ हे थव सफूया मू विषय खः। एज्ञा व नहेम्याहया सफू न्हापा छगु हे सफू खः। लिपा यहदीतयसं थव सफूयात निब्वः याना: न्हापांगु एज्ञा व निगू एज्ञा धकाः नां बिल। तर थौकन्हय्या हिब्रू भाषाय् बाइबलय् थुपि निगू सफूयात एज्ञा व नहेम्याह धकाः धाइ। एज्ञाया सफूया छुं ब्वः ४:८ निसें ६:१८ व ७:१२-२६ आरमेइक भाषां च्वःगु खः, अले मेगु ब्व हिब्रू भाषां च्वःगु खः। एज्ञायात निगुलि भाय् बालाक वः। थुकी परमप्रभुया मनूतयसं वयकःया ज्याया लागिं नुगः मस्यासे दान ब्यूगु खँ नं क्यनातःगु दु थव थौकन्हय्यापि खीष्टियनतयसं नं सयके माःगु खँ खः।

थव सफू ई.पु. ४४० पाखे च्वःगु खः। एज्ञाया सफुलिइ इतिहासया सफूया लिपा ज्गूगु घटना च्वयातःगु दु। थुकी बेबिलोनं छुं यहदीत लिहां वया यस्शलेमय् हाकनं च्वंगु व इमिसं हाकनं परमेश्वरया आराधना यायेगु शुरु याःगु खँ दु।

थुकी च्वयातःगु घटनात छसिंकथं थथे दु –

१. फारसयाम्ह जुजु कोरसयागु आजां यहदीतयगु न्हापांगु पुचः बेबिलोनं लिहां वःगु।
२. यस्शलेमय् देगः हाकनं दयकाः परमेश्वरयात अर्पण याःगु, अले हाकनं परमेश्वरयात आराधना यायेगु ज्या शुरु याःगु।
३. उकिया छुं दँ लिपा यहदीतयगु मेगु पुचः एज्ञालिसे यस्शलेमय् लिहां वःगु खः। एज्ञा परमेश्वरया व्यवस्था बालाक स्यूम्ह पुजाहारी खः, वं यहदीतयत थःगु धार्मिक व सामाजिक जीवन हाकनं शुरु यायेत ग्वाहाति यात। थुकथं वं इस्माएलया आत्मिक सम्पदायात रक्षा यात।

धलः पौ

बेबिलोनं न्हापांगु पुचः लिहांवःगु १:१-२:७

देगःयात हाकनं दयकाः अर्पण याःगु ३:१-६:२२

बेबिलोनं मेगु पुचः एज्ञालिसे लिहांवःगु ७:१-१०:४४

एज्ञा

जुजु कोरेसं यहदीतयूत लिहां वने ब्यूगु

1 फारसयाम्ह जुजु कोरेसया न्हापांगु दँयूँ* यर्मिया अगमवक्तापाखें वःगु परमप्रभुयागु वचन पूवंकेत, परमप्रभुं फारसयाम्ह जुजु कोरेसया नुगःयात ग्वाकादिल। अथे जुयाः वं चव्याः देशया फुक्क थासय् थ्व खँ घोषणा याकल।

2 “फारसयाम्ह जुजु कोरेसं थथे धयादी॥— ‘परमप्रभु स्वर्गयाम्ह परमेश्वरं पृथ्वीयागु फुक्क राज्य जितः बियादीगु दु। वय्कलं हे जितः यहदाया यस्शलेमय् वय्कःया निति छगू देगः दय्केत उजं बियादीगु दु।

3 छिमिगु दथुइ च्वनाच्वंपि वय्कःया मनूतयूत इस्माएलयाम्ह परमप्रभु परमेश्वरया देगः हाकनं दय्केत यहदाया यस्शलेमय् लिहां वनेब्यु। वय्कलं इमित सुवाः बियादीमा। यस्शलेमय् दीम्ह वय्कः हे खः।

4 ल्यंदुपि यहदीत गन गन च्वनाच्वंगु दु, उगु थाय्यापि इमि जःलाखःलातयसं लिहां वनीपिन्त वहः, लुँ लैँ या:गु सामान व पशुत, अले यस्शलेमय् च्वंगु परमेश्वरया देगःया निति थथःगु इच्छां देछा नं बीमाः।”

5 अनंलि यस्शलेमय् परमप्रभुया देगः हाकनं दय्केत परमेश्वरं ग्वाकादीपि यहदा व बेन्यामीन कुलया परिवारयापि मू मू मनूत अले पुजाहरीत व लेवीत सकले हे च्व्य वनेत तयार जुल।

6 इमि सकल जःलाखःलातयसं थःगु इच्छां ब्यूगु देछानापं इमित वहःयागु थल, लुँ लैँ या:गु सामान, पशु व थिकेथिकेगु मालताल बियाः ग्वाहाति बिल।

7 नबूकदनेसरं यस्शलेमय् हया: थः घःया देगलयूतःगु परमप्रभुया देगःया थलबल जुजु कोरेसं इमित लित बिल।

8 फारसयाम्ह जुजु कोरेसं धुक्कया नायः मित्रेतायात व फुक्क जिम्मा बिल। वं ल्याः खानाः धलः दय्कः उपि थलबल यहदायाम्ह नायः शेशबस्सरयात बिल।

9 धलः थथे दु—

लैँयागु स्विपाः भू

वहःयागु दुःचिपाः भू (१,०००)

वहःया निइङ्गुः बाटा (२९)

10 लैँयागु स्विगः ख्वला

वहःयागु थीथी कथन्यागु प्यसः व झिगः ख्वला (४१०)

मेमेगु दुःछि गः थलबल। (१,०००)

* **1:1** १०:१ फारसयाम्ह जुजु कोरेसं शासन याःगु न्हापांगु दँ ई.पु ५३८ य. खः। □ **1:2** १०:२ इति ३६:२२-२३; यशै ४४:२८; यर २१:१०-१४

11 लुँ व वहःयागु थलबल मुक्कं न्यादृः व प्पसःगः (५,४००) दु। ज्वनायंकूपि बेबिलोनं यस्शलेम्य् लिहां वःबलय् शेशबस्सरं व फुक्क यस्शलेम्य् हल।†

2

लिहांवःपि यहदीतयगु नां धलः

नहे ७:४-७२

1 बेबिलोनं यस्शलेम व यहदाय् लिहां वया: थथःगु शहरय् च्वनाच्वंपि मनूतयगु नां धलः थथे दु। यक्व न्हापा बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरं इमित ज्वनाः बेबिलोनय् यंकूगु खः।

2 इमि नायःत थुपि खः – यस्बाबेल, येशूअ, नहेम्याह, सरायाह, रेलयाह, मोदैकै, बिल्शान, मिस्पार, बिवै, रेहम व बानाहा।

लिहांवःपि इस्साएली मिजंतयगु नां धलः थथे दु –

3 परोशया सन्तान २,१७२ म्ह

4 शपत्याहया सन्तान ३७२ म्ह

5 आराया सन्तान ७७५ म्ह

6 पहत-मोआबया सन्तान, (येशूअ व योआबयापाखें) २,८१२ म्ह

7 एलामया सन्तान १,२५४ म्ह

8 जतूया सन्तान १४५ म्ह

9 जक्कैया सन्तान ७६० म्ह

10 बानीया सन्तान ६४२ म्ह

11 बेबैया सन्तान ६२३ म्ह

12 अजगादया सन्तान १,२२२ म्ह

13 अदोनीकामया सन्तान ६६८ म्ह

14 बिवैया सन्तान २,०५६ म्ह

15 आदीनया सन्तान ४५४ म्ह

16 आतेरया सन्तान (हिजकियापाखें) ९८ म्ह

17 बेजैया सन्तान ३२३ म्ह

18 योराया सन्तान ११२ म्ह

19 हाशूमया सन्तान २२३ म्ह

20 गिब्बारया सन्तान ९५ म्ह

21 बेथलहेमयापि मनूत १२३ म्ह

† **1:11** १:११ ज्वनायंकूपि बेबिलोनं यस्शलेम्य् लिहां वःगु ई.पु. ३७

- 22 नतोपाया मनूत ५६ म्ह
 23 अनातोतयापि मनूत १२८ म्ह
 24 अज्ञावेतयापि मनूत ४२ म्ह
 25 किर्यत-यारीम, कपीरा वा बेरोतयापि मनूत ७४३ म्ह
 26 रामा व गेबायापि मनूत ६२१ म्ह
 27 मिकमाशयापि मनूत १२२ म्ह
 28 बेथेल व ऐयापि मनूत २२३ म्ह
 29 नेबोयापि मनूत ५२ म्ह
 30 मग्बीसयापि मनूत १५६ म्ह
 31 मेगु एलामयापि मनूत १,२५४ म्ह
 32 हारीमयापि मनूत ३२० म्ह
 33 लोद, हादीद व ओनोयापि मनूत ७२५ म्ह
 34 यरीहोयापि मनूत ३४५ म्ह
 35 सेनाहयापि मनूत ३,६३० म्ह
 36 लिहांवःपि पुजाहारीतयगु नां धलः थथे दु –
 यदायाहया सन्तान (येशूअया वंशपाखे) ९७३ म्ह
 37 इम्मेरया सन्तान १,०५२ म्ह
 38 पश्चात्यरया सन्तान १,२४७ म्ह
 39 हारीमया सन्तान १,०१७ म्ह
 40 लिहांवःपि लेवीतयगु नां धलः थथे दु –
 येशूअ व कादमीएलया सन्तान (होदबियाया वंशपाखे) ७४ म्ह
 41 म्ये हालीपि आसापया सन्तान १२८ म्ह
 42 लिहांवःपि देगःया पिवाःतयगु नां धलः थथे दु –
 शल्लमू, आतेर, तल्मोन, अक्कूब, हतीता, शोबैया सन्तान मुक्कं सच्छि व
 स्विगूम्ह (१३९)
 43 लिहांवःपि देगलय् सेवा याइपिनिगु नां धलः थथे दु –
 सीहा, हसूपा, तब्बाओतया सन्तान
 44 केरोस, सीआ, पादोन
 45 लेबाना, हगाबा, अक्कूब
 46 हागाबा, शल्मै, हानान
 47 पिडेल, गहरका, रायाह,

- 48 रसीन, नकोदा, गज्जाम
 49 उज्जा, पसेह, बेजै
 50 अस्ना, मोनिम, नेपुरीम,
 51 बकबूक, हकूपा, हहरू,
 52 बस्लत, महीदा, हर्शा
 53 बकौस, सीसरा, तेमह,
 54 नसीहः व हतीपा
 55 लिहांवःपि जुजु सोलोमनया दरबारय् ज्या याइपिनि सन्तानया नां धलः थथे

दु-

सोतै, हस्सोपैरेत, पास्तदया सन्तान

56 याला, दर्कोन, गिड्ल,

57 शपत्याह, हतील,

पोकेरेत-हसेबायीम व आमी।

58 देगलय् सेवा याइपि व सोलोमनया दरबारय् ज्या याइपिनि सन्तान मुक्क स्वसः व गुइनिम्ह (३९)

59 बेबिलोनया तेल-मेलह, तेल-हर्शा, केस्ब, आदोन व इम्मेर शहरं लिहां वयाः
 थःगु परिवार इसाएलया वंशपाखें वःगु खः धकाः दसि बी मफुपि थुपि खः -

60 दलायाह, तोबिया, नकोदाया सन्तान मुक्कं खुसः व न्येयनिम्ह (६५२)

61 अले पुजाहारीया सन्तान मध्ये -

होबायाह्या सन्तान, हक्कोसया सन्तान व गिलादी बर्जिल्लैया छम्ह म्ह्याय्यात ब्याहा यानाः वयागु हे नां तःह बर्जिल्लैया सन्तान।

62 थुपि मनूतय्युं पुर्खातय्यु धलखय् थःगु नां माल अयनं लुइके मफुत। उकिं इपि अशुद्ध ठहरय् ज्याः इमित पुजाहारीया ज्यां लिकाल।

63 अले राज्यपालं दकलय् तथंम्ह पुजाहारी “ऊरीम” व “तुम्मीम”* छ्यलाः परमप्रभुयाके छु यायेगु धकाः मन्यंतले इमित तसकं पवित्र नसां छु न नये मते धकाः धाल।†

64 लिहांवःपि मुक्कं मनूतय्यु ल्या: पीनिदुः व स्वसः व खुइम्ह (४२,३६०) दु।

65 थुपि लिहां वःपिन्के दासदासीत न्हयदुः व स्वसः व स्विन्हयम्ह (७,३३७) नं दु। इपि त्वःताः इमि निसः (२००) म्ह मिजं व मिस्त म्ये हालीपि नं दु।

* 2:63 २ः६३ ऊरीम व तुम्मीम थव परमप्रभुया इच्छा सीकेत पुजाहारीतय्युं छ्यलिगु निगू ज्वलं खः

† 2:63 २ः६३ गन्ती २७:२९

66 इमि सल न्हयस् व स्विश्खुम्ह (७३६) मह खच्चर निसः पिइन्याम्ह (२४५) मह

67 ऊंट पेसः व स्विन्याम्ह (४३५) व गधा खुद्दः व न्हयसः व निइम्ह (६,७२०) दु।

68 लिहांवःपि यस्शलेमय् परमप्रभुयागु देगःया थासय् क्वयेधुकाः छुं परिवारया मू मू मनूतयसं या देगः पुतागु जगया च्वय् हाकनं दयकेत थथःगु इच्छा देषा बिल।

69 इमिसं थःपिन्सं फुकथं देगः हानं दयकेत न्यासः (५००) किलोग्राम लुँ निटुः व च्यासः (२,८००) किलोग्राम वहः व पुजाहारीतयसं फीगु सच्छि (१००) ज्वः वसः बिल।

70 पुजाहारीत, लेवीत, म्ये हालीपि, देगलय् पिवा: च्वनिपि व देगलय् सेवा याइपि थथःगु शहरय् मेपि मनूतलिसें च्वन। अले इस्माएलया मेपि मनूत इमिगु थथःगु शहरय् च्वन।

3

वेदी हाकनं दयकूगु

1 न्हयगौ ला क्यंबलय्* थथःगु शहरय् च्वनेधुकूपि इस्माएलीत सकलें छप्पै ज्युः यस्शलेमय् मुंबल।[◊]

2 योसादाकया काय् येशूअ व वया थःथिति पुजाहारीत अले शालतिएलया काय् यस्बाबेल व वया थःथितिनापं मिलय् ज्युः परमेश्वरया मनू मोशाया व्यवस्थाय् च्वया तः थे होमबलि छायेत इस्माएलया परमेश्वरया वेदी दयकल।

3 थः जःखः च्वनाच्वंपि मनूत खनाः इपि ग्या:सां इमिसं वेदी न्हापायागु थासय् हे दयकल। अले इमिसं उकी परमप्रभुया निति न्हियान्हिथं सुथयसियागु व बहनीयागु होमबलि छायेगु याना हल।[◊]

4 इमिसं नियमकथं बल्चाबाय्या नखः हन। नखःया छन्हु छन्हया निति क्वःछिनातःगु ल्या:कथं इमिसं होमबलि छाल।[◊]

5 थुपि बाहेक न्हियान्हिथया होमबलि, अमाइ-बलि व परमप्रभुं क्वःछिनादीगु दँयदसं मानय् यायेमाःगु फुक्क पवित्र नखःचखःया निति देषा छाल। थुपिनापं परमप्रभुया निति थथःगु इच्छां हःगु फुक्क भेटी छाल।[◊]

* **3:1** ३:१ न्हयगौ ला क्यंबलय् थ्व अक्टोबर, सेप्टेम्बर ५३७ ई.पु. खः ◊ **3:1** ३:१ नहे ८:१

◊ **3:3** ३:३ गन्ती २८:१-८ ◊ **3:4** ३:४ गन्ती २९:१२-३८ ◊ **3:5** ३:५ गन्ती २८:११-१५

6 उबलय् परमप्रभुया देगःयागु जग तःगु मदुनिसां इमिसं न्हयगौ लाया न्हापांगु दिननिसें[†] परमप्रभुयात होमबलि छायेगु याना हल।

देगः दयकेगु ज्या हाकनं शुरु जूगु

7 इमिसं दकःमि व सिकःमितयत धिबा अले सीदोन व दुरोसय् च्वंपि मनूतयत लेबनानं समुद्रया लॅपु जुयाः योप्पा तक देवदास्या सिं हयेत नयेगु नसा त्वैंसा व चिकं बिल। छायधाःसा फारसयाम्ह जुजु कोरेसं थथे यायेत मन्जुरी ब्यौगु खः।

8 यस्शलेमय् परमेश्वरया देगलय् इपि थ्यंकः वःगु निगौ दैंया निगौ लाय[‡] शालतिएलया काय् यस्बाबेत, योसादाकया काय् येशूअ, पुजाहारीत, लेवीत अले बेबिलोन लिहांवःपि सकसिनं ज्या शुरु यात। परमप्रभुया देगः दयकाच्वंगु ज्या स्वयेत निइदैं व व स्वयां च्वयापि लेवीतयत इमिसं ल्यल।

9 लेवी येशूअ, वया काय्पि व किजापि अले कादमीएल व वया काय्पि (होदबिया सन्तान) अले हेनादाद वंशयापि लेवीत सकल मिलय् जुयाः परमेश्वरया देगः दयकेगु ज्या याइपित स्वयेगु ज्या यात।

10 परमप्रभुया देगः दयकीपिन्सं जग तयेथुकाः पुजाहारीत थथःगु वसः फिनाः तुर्ही ज्वनाः अले आसापया वंशयापि लेवीत थथःगु भूम्याः ज्वनाः न्हापा इसाएलयाम्ह जुजु दाऊदं आज्ञा ब्यू थें परमप्रभुयागु प्रशंसा यायेत दन।

11 इमिसं परमप्रभुयात प्रशंसा यानाः व सुभाय् बिया थथे धकाः भजन हाल, “वयकः भिंहू खः,

इसाएलया पिति वयकःया दयापाया सदां दयाच्वनी
न्ह्याबलें दयाच्वनी।”

अले सकलें मनूतयसं तसलं हालाः परमप्रभुयात तःधंकल, छायधाःसा देगःया जग तये धुंकूगु खः।

12 न्हापायागु देगः खंपि बुरापि पुजाहारीत, लेवीत व परिवार परिवारया नायःत थ्व देगःया जग तःगु खनाः ह्याय्हौँय् ख्वल। मेपिन्सं धाःसा लयलयतायाः जयजय यात।

13 सुनानं लसतां हाःगु सः व ख्वःगु सः पाके मफुत छायधाःसा मनूतयगौ सः तसकं तःसः अले सः यक्व तापाक तक ताये दु।

[†] **3:6** ३१ न्हयगौ लाया न्हापांगु दिननिसें थथे धयागु ई.पु. ५३७ खः। [‡] **3:8** ३१ निगौ दैंया निगौ लाय् यस्शलेमय् परमेश्वरया देगलय् इपि थ्यंकः वःगु निगौ दैंया निगौ लाय् एप्रिल-मे ई.पु. ५३७ य.खः।

4

देगः दयकेगु ज्याय् विरोध

1 ज्वनायंकूपि लिहां वयाः परमप्रभु इस्माएलया परमेश्वरया देगः दयकाच्चंगु दु
धयागु खेँ यहदा व बेन्यामीन कुलया शत्रुतयसं न्यन।

2 उकिं इमिसं यस्बाबेल व परिवार परिवारया नायःतथाय् वनाः धाल, “जिमित
नं छिपिनापं देगः दयकेब्यु छायधाःसा जिपि नं छिपि परमेश्वरयात आराधना याइपि
खः। जिमित थन हःम्ह अश्शूरया जुजु एस्महदोनया पालानिसें हे जिमिसं वयकःयात
हे बां बियावयाच्चवनागु दु।”

3 यस्बाबेल, येशूअ व इस्माएलया परिवारया मेपि सकल नायःतयसं धाःसा इमित
थथे लिसः बिल, “परमप्रभु जिमि परमेश्वरया निति दयका च्वनागु थ्व देगः लिसे
छिमिगु छुं नं स्वापु मदु फारसयाम्ह जुजु कोरेसं जिमित आज्ञा ब्यू थेँ देगः जिमिसं
हे दयके।”

4 अनंलि व थासय् च्वनाच्चंपि मनूतयसं यहदीतयगु नुगः क्वतुंकाबीत व देगः
दयकेगु ज्या पनेत रुव्यायेगु याना हल।

5 यहदीतयगु योजना स्यंकाबीत इमिसं फारसया सरकारी हाकिमतयत घुस
नकल। फारसयाम्ह जुजु कोरेस जुजुया जिवंकाछि व फारसयाम्ह जुजु दाराया
पालय् तक इमिसं अथे याना हे च्वन।

अहासूरस व अर्तासास्त जुजु जुयाच्चंबलय् विरोध

6 अहासूरस जुजुं शासन याःगु शुस्या इलय् यहदा व यस्शलेमय् च्वंपि मनूतयगु
विरोध्य इमि शत्रुतयसं छगू द्रुपं पौ च्वयाः छवत।

7 हाकनं फारसयाम्ह जुजु अर्तासास्तया पालय् विश्लाम, मित्रेता, ताबेल व
इपिनापं ज्या याइपिन्सं जुजुयात छगू पौ च्वल। पौ आरमेइक भाषाय् व आरमेइक
आखलं च्वःगु खः।

8 राज्यपाल रेहम व प्रदेशयाम्ह छ्यान्जे शिष्मैनं नं यस्शलेमया विरोध्य थज्याःगु
पौ अर्तासास्तयात च्वल।

9 राज्यपाल रेहम व प्रदेशयाम्ह छ्यान्जे शिष्मै, इपिनापं ज्या याइपि अर्थात
त्रीपोलीस, फारस, ऐक व बेबिलोनयापि मनूतयत अधिकार याइपि न्यायाधीशत
व हाकिमत अले शूशनयापि एलामीत व

10 तःधम्ह व हनाबना बहःम्ह अश्शूरवनिपलं देशं पितछवयाः सामरिया शहरय्
व पच्छिम यूफ्रेटिस प्रदेशया मेमेगु थासय् हयातःपि,

11 इमिसं छवगु पतिइ थथे धकाः च्वयातःगु दु –

महाराज अर्तासास्तयात छःपिनि दास, यूफ्रेटिस पारियापि मनूतपाखें ज्वजलपा,

12 “छःपिनिगु राज्ययागु थीथी थासं वःपि यहदीत यस्शलेमय् च्वनाच्वंगु अले व दुष्ट व विद्रोही शहरयात हाकनं दयकाच्वंगु खें महाराजं सीकादिसँ। अले इमिसं उकियागु जग ल्हनाः पखाः दयकाच्वंगु दु धयागु खें सीकादिसँ।

13 महाराज, थव शहर हाकनं दयकल धाःसा अले थुकिया पखाः दयकेगु ज्या सिधल धाःसा मनूतयस् कर पुली मखु अले महाराजया धुकुतिइ धिबा कम जुइ।

14 “छःपिन्सं जिमिगु लागि यक्व गुण यानादीगुलि सकसिनं छःपिन्त हनाबना तःगु जिमित यः। अथे जुयाः छःपिनि न्ह्यायापि जुजुपिन्सं तयातःगु पुलांगु भव्यतय् मालास्वयादिसँ धकाः थव खबर छवया हयाच्वनागु दु।

15 पुलांगु भव्यतय् माला स्वल धाःसा थव यस्शलेम शहर छगूविद्रोही शहर जूगु व पुलांगु इलनिसें हे जुजुपि व प्रदेशयापि शासकतयत दुःख बियावयाच्वंगु खें छःपिन्सं सीकादी। अथे जुयाः हे थव शहरयात नाश याःगु खः।

16 यस्शलेम शहर हाकनं दयकल धाःसा अले थुकिया पखाः दनेगु ज्या सिधल धाःसा यूफ्रेटिसया पच्छिमया प्रदेशय् छःपिनिगु छु अधिकार दइ मखु धकाः महाराजं सीकादिसँ।”

पखाः दयकेगु ज्या दिक्गु

17 जुजु अर्तासास्तं थथे लिसः बिल,

राज्यपाल रेहम, प्रदेशयाम्ह छ्यान्जे शिष्मै अले सामरिया व पच्छिम यूफ्रेटिसयागु प्रदेशया मेगु ल्यांदनिगु इलाकाय् च्वपि इमिनापं ज्या याइपिन्त ज्वजलपा।

18 छिमिसं छवयाहःगु पौ भाय् हिला: जितः ब्वना न्यंकल।

19 जिं मालास्वयेत आज्ञा बिया, पुलांगु इलनिसें हे यस्शलेमं जुजुया अधिकारया विरोध्य राजद्रोह याःगु व अन गोलमाल व राजद्रोह जुया वयाच्वंगु खें सीदित।

20 बल्लाःपि जुजुपिन्सं अन यूफ्रेटिस पच्छिमया प्रदेश न्यंक राज्य याःगु दु। अनयापि मनूतयके सरकारी कर काःगु दु।

21 उकिं जिं हानं मेगु आज्ञा मञ्युतले थुपि मनूतयत शहर दयकेगु ज्या दिकेत आज्ञा ब्यु।

22 थव ज्या यायेत लिबाके मते। जुजुपिन्त स्यंकीगु ज्या मज्जइमाः।

23 जुजु अर्तासास्तयागु थ्व पौ रेहम व छ्यान्जे शिम्बै व इपिनापं ज्या याइपि मनूतयगु न्ह्यःने ब्बनाः न्यके धुकाः इपि याकनं यस्शलेमया यहदीतयथाय् वन अले इमित जबरजस्ती ज्या यायेत पन।

24 थुकथं यस्शलेमय् परमप्रभुयागु देगःया ज्या दित। फारसया जुजु दारां राज्य याःगु निगगु दैँ* तक व ज्या दित। ☘

5

देगः दयकेगु ज्या हाकनं शुश याःगु

1 उबलय् अगमवक्ता हागै व इद्योया सन्तान जकरिया अगमवक्ता यस्शलेम व यहदायापि यहदीतयत, इमित अधिकार यानादीम्ह इम्बाएलयाम्ह परमेश्वरया नामय् अगमवाणी यात।

2 इमिगु खैँ न्यनाः शालतिएलया काय् यस्बाबेल व योसादाकया काय् येशःअं यस्शलेमय् परमेश्वरयागु देगः दयकेगु ज्या हाकनं शुश यात। परमेश्वरया अगमवक्तातयसं न इपिनापं च्वनाः इमित ग्वाहालि यात। ☘

3 उगु हे इलय् पच्छिम यफ्रेटिसया प्रदेशयाम्ह राज्यपाल तत्तनै, शतर-बोज्नै व इपिनापं ज्या याइपि इमिथाय् व्याः थथे धाल, “सुनां छिमित थ्व देगः दयकेगु व थुकियात माःगु सामान ज्वरय् यायेगु अधिकार बिल?”

4 इमिसं इमिके देगलय् ज्या यानाच्वपि मनूतयगु नां न न्यन।

5 अयनं यहदी नायः तयत् परमेश्वरं बिच्चाः यानाच्वनादीगुलि दारायाथाय् थ्व बुखैँ थ्यनाः उकियागु लिसलय् जुजुया पौ मवतले सुनानं इमित पने मफुत।

दारा जुजुयात तत्तनैया पौ

6 पच्छिम यफ्रेटिसया प्रदेशयाम्ह राज्यपाल तत्तनै, शतर-बोज्नै व इपिनापं ज्या याइपि यफ्रेटिसया पच्छिमयापि हाकिमतयसं दारा जुजुयात छ्वःगु पौ थ्व हे खः।

7 इमिसं थथे च्वयातःगु पौ छ्वल –

महाराज दाराया ज्वजलपा!

8 महाराज, जिपि यहदा जिल्लाय् तःधंम्ह परमेश्वरया देगः दुगु थासय् वना। अन मनूतयसं तःधंम्ह परमेश्वरया देगः ततःग्वःगु ल्वहत्तं दनाच्वगु दु। अले पःखालय् ततःहाकःगु सिं तयाच्वंगु दु। ज्या बांलाक जुयाच्वंगु दु अले इमिसं याकनं याकनं ज्या यानाच्वंगु दु।

* **4:24** ४:२४ निगगु दैँ थथे धयागु ई.पु. ५२० य.खः। ☘ **4:24** ४:२४ हाग १:१; जक १:१ ☘ **5:2** ५:२ हाग १:१; जक ४:९

9 “सुनां छिमित देगः हाकनं दयकेणु व उकियागु सामान ज्वरय् यायेगु अधिकार बिल धकाः जिमिसं मनूतय् नायःतयूत न्यना।”

10 च्वया: छिथाय् छवयाहयेत जिमिसं इमि नायःतयूगु नां न न्यना।

11 इमिसं जिमित थथे लिसः बिल, “जिपि स्वर्ग व पृथ्वीयाम्ह परमेश्वरयात सेवा याइपि खः। यक्व दँ न्ह्यः इस्माएलयाम्ह छम्ह तःधम्ह जुजुं दयक्षुगु देगः हे जिमिसं हाकनं दयका च्वनागु खः।

12 अयन् जिमि पुर्खातयसं स्वर्गयाम्ह परमेश्वरयात तंचायक्षुगुलि वयक्लं जिमि पुर्खातयूत बेबिलोनयाम्ह कलदी जुजुं नबूकदनेसरया लहातय् बियादिल। नबूकदनेसरं थव देगःयात भज्यक स्यकाबिल अले मनूतयूत बेबिलोनय् ज्वना यंकल।

13 “अथेसां बेबिलोनयाम्ह जुजुं कोरेसया न्हापांगु दँय्* जुजुं परमेश्वरया थव देगः हाकनं दयकेत आज्ञा बिल।

14 नबूकदनेसरं यस्शलेमया देगलं बेबिलोनया देगलय् हःगु परमेश्वरया देगःयागु लुँ व वहःयागु थलबल नं थम्हं राज्यपाल ल्ययातःम्ह शेशबस्सर नांयाम्ह मनूयात लित बिल।[†]

15 अले वं वयात धाल, ‘थव फुक्क थलबल यंका: यस्शलेमया देगलय् हाकनं तयाब्यु अले परमेश्वरयागु देगः न्हापायागु हे थासय् हाकनं दयकि।’

16 “उकि शेशबस्सरं यस्शलेमय् वया: परमेश्वरयागु देगःया जग तल। उबलय् निसे आः तक देगः दयकेणु ज्या ज्याच्वांगु दु तर आः तक सिधःगु मदुनि।”

17 अथे जुया: महाराज! छिगु इच्छा दुसा जुजुं कोरेसं थव यस्शलेमयागु देगः हाकनं दयकेत उजं ब्यूगु खः कि मखु धकाः बेबिलोनय् दुगु जुजुया सफूधुकुतिइ मालादिसँ। अनंलि महाराजया इच्छा छु खः व जिमित च्वया: हयादिसँ।

6

दारा जुजुयागु आज्ञा-पौ

1 अले जुजुं दारायागु आज्ञा कथं बेबिलोनयागु धुकुतिइ तयातःगु पुलांगु भ्वंत पुइका स्वल।

2 मादीं प्रान्तया एकबातना शहरय् थथे च्वयातःगु छगू भ्वँ लुल। उकी च्वयातःगु लुमन्ति पौ थथे दु –

* 5:13 ५:१३ न्हापांगु दँ थथे धयागु ई.पु. ५३ † 5:14 ५:१४ एज्ञा १:२-११

3 “कोरेस जुजुयागु न्हापांगु दँय् यस्शलेमया देगःया बारे जुजुं छगू आज्ञा-पौ पिकाल।

“आज्ञा थव खः - बां बीत व होमबलि छायेत यस्शलेमया देगः व न्हापा दुथाय् हे हाकनं दयकेमाः, अले थुकियागु जग न्हापायागु थासय् हे तयेमाः। थव स्विगू मिटर तःजाःगु व स्विगू मिटर ब्या दुगु जुइमाः।

4 ततःगःगु ल्वहंया स्वँगू तँ घःने छगू तँ सिं तयेमाः। थुकी जूगु खर्च जुजुया धुकुति पुलेमाः।

5 नबूकदनेसरं यस्शलेमया देगलं बेबिलोनय् हःगु परमेश्वरया भवनया लूँ व वहःयागु थलबल नं लितयंका: यस्शलेमयागु देगलय् तयाबीमाः। व फुक्क लितयंका: परमेश्वरया भवनय् थथःगु थासय् तयाबीमाः।”

6 उकिं आः पच्छिम यफेटिसयाम्ह राज्यपाल तत्नै, शतर-बोजनै व प्रान्तय् दुपि छिपिनां ज्या याइपि मनूत व देगलं तापाक च्वँ।

7 छिमिसं देगः दय्काच्वंगु ज्या पने मते। यह्दायाम्ह राज्यपाल व यह्दी नायःतयसं परमेश्वरयागु देगः उकियागु थासय् हे हाकनं दयकेमाः।

8 व ज्याय् इमित ग्वाहालि ब्यु धकाः जिं छिमित आज्ञा बी। इमिगु खर्च पच्छिम यफेटिस प्रदेशय सुंगु करं थर्थें ब्यु, ज्या मदीमाः।

9 “न्हियान्हिथं यस्शलेमय् पुजाहरीतयसं छु छु मात धकाः धाइ व फुक्कं ब्यु। इमित स्वर्गयाम्ह परमेश्वरयात होमबलि छायेत द्वृहंत, भ्याःचात व चिधिकःम्ह भ्याःचात अले छव, चि, दाखमध व जैतूनया चिकं मटुक ब्यु।

10 इमिसं स्वर्गयाम्ह परमेश्वर लय्याइगु बलित छायेमा अले जुजु व जुजुया कायपिनिगु भिंया निति प्रार्थना यायेमा धकाः छिमिसं अथे या।

11 “उलि जक मखु सुनो थव आज्ञा पालन याइ मखु वयागु छेयागु थां लिकयाः वयात उकिं हे सुया यख्खानाब्यु धकाः जिं आज्ञा बी। थव अपराधया निति वयागु छेयात थनुः दुँ दयकाब्यु।

12 यस्शलेमया देगःयात नाश यायेत वा थव आज्ञायात हीकेत सुं नं जुजुं वा जाति ल्हाः ल्हन धाःसा थःगु नायात अन थां यानादीम्ह परमेश्वरं हे इमित नाश यानादीमाः।

“जि दारां थव आज्ञा पिकयागु दु। थुकियात बांलाक मानय् यायेमाः।”

देगः दयकेगु ज्या सिधःगु

13 अथे जुयाः यूकेटिस पारियाम्ह राज्यपाल तत्त्वै अले शतर-बोज्नै व इपिनापं ज्या याइपिन्सं दाराया आज्ञा बांलाक मान्य् यात।

14 उकि यहदीतय् नायःतयसं अगमवक्ता हाग्नै व इद्धोया सन्तान जकरियापाखें हपा: दया: ज्या बांलाक न्व्यज्याकल। इमिसं परमेश्वरया आज्ञा कथं अले फारसयापि जुजुपि कोरेस, दारा व अर्तासास्तपिनिगु आज्ञा कथं देगः दयक्षेगु ज्या सिध्यक्ल।

15 दारा जुजुं शासनयागु खुग्गौ दँयागु अदार लाया स्वन्हु खुन्हु देगःया ज्या सिध्थल।

16 उबलय् इस्माएलयापि मनूत – पुजाहारीत, लेवीत व ज्वनायंकाः लित छवयाहःपि मेपि, सकसिनं लयलयतां नखः हनाः देगः देछात।

17 थव नखःबलय् इमिसं सच्छिम्ह (१००) द्रुहं, निसःम्ह (२००) भ्याःचा, प्यसःम्ह (४००) चिधिकःपि भ्याःचा व होमबलि छाल। अले इस्माएलया झिंनिगूक्लया निति झिंनिम्ह दुगुचा शुद्ध जुझु बलिकथं छाल।

18 अले इमिसं मोशाया सफुलिइ च्वया तः थें यस्शलेमय् देगलय् सेवा यायेत पुजाहारीत व लेवीतयगु थीथी पुचः दयक्ल।

छुत्काराया नखः हंगु

19 न्हापांगु लाया झिंप्यन्हु खुन्हु, ज्वनायंकाः लित छवयाहःपिन्सं छुत्काराया नखः हन।

20 पुजाहारीत व लेवीतयसं छगू मन जुयाः थःपिन्त शुद्ध याःगु खः उकि इपि सकलें शुद्धपि खः। अले लेवीतयसं ज्वनायंकाः लित छवयाहःपि सकल मनूतयगु निति व थः दाजुकिजा पुजाहारीतयगु निति अले थथःगु निति छुत्काराया चिधिकःम्ह भ्याःचा बलि बिल।

21 ज्वनायंका तयातःगु थासं लिहांवःपि सकलें इस्माएलीतयसं जक मखु, परमप्रभु इस्माएलया परमेश्वरयात आराधना यायेत थःगु थितिकुति तवःतूपि उगु देशय् च्वनाच्वपि मेगु जातियापि मनूतयसं न भव्य नल।

22 अले इमिसं सोडा मतःगु मरिया नखः न्ह्यन्हु तक न्व्यइपुक हन। परमप्रभुं अशशूरयाम्ह जुजुयागु मन हिलादीगुलि अले वं इस्माएलयाम्ह परमेश्वरयागु देगःया ज्याय् इमित ग्वाहालि ब्यूगुलि इपि थथे लयताःगु खः।

१ यक्व दँ लिपा, फारसयाम्ह जुजु अर्तीसास्तया पालय्* एज्ञा नांयाम्ह छम्ह मनू दु। एज्ञा सरायाहया काय् खः। सरायाह अजर्याहया काय् खः। अजर्याह हिल्कियाहया काय् खः।

२ हिल्कियाह शल्लमया काय् खः। शल्लम सादोकया काय् खः। सादोक अहीतूबया काय् खः।

३ अहीतूब अमर्याहया काय् खः। अमर्याह अजर्याहया काय् खः। अजर्याह मरायोतया काय् खः।

४ मरायोत जरयाहया काय् खः। जरयाह उज्जीया काय् खः। उज्जी बुक्कीया काय् खः।

५ बुक्की अबीश्या काय् खः। अबीशू पीनहासया काय् खः। पीनहास एलाजारया काय् खः। एलाजार दक्लय् तःधंम्ह पुजाहारी हास्नया काय् खः।

६ एज्ञा परमप्रभु इम्माएलयाम्ह परमेश्वरं मोशायात ब्यौगु व्यवस्था बांलाक स्यनेसःम्ह शास्त्री खः। वयात परमप्रभु परमेश्वरया सुवाः दुगुलि वं फ्वंगु फुक्क खँ जुजुं वयात बिल। थथे जूगुलि एज्ञा बेबिलोनं यस्शलेमय् वल।

७ जुजु अर्तीसास्तया न्हयगौ दैय् छपुचः इम्माएलीत बेबिलोनं यस्शलेमय् वल।† उगु पुचलय् पुजाहारीत, लेवीत, देगलय् म्ये हालीपि व देगलय् पिवा: च्वनिपि व देगलय् सेवा याइपि नं दुथ्याः।

८ व हे जुज्या न्हयगौ दैया न्यागौ लाय् एज्ञा यस्शलेमय् थ्यंकः वल।‡

९ न्हापांगु लाया न्हापांगु न्हिखुन्हु व बेबिलोनं पिहां वःगु खः।§ अले परमेश्वरया ग्वाहालि न्यागौ लाया न्हापांगु दिखुन्हु यस्शलेमय् थ्यंकः वल।*

१० छाय्धाःसा एज्ञां थःत परमप्रभुयागु व्यवस्था ब्वनेत व पालन यायेत अले थुकियागु विधि व नियम इम्माएलय् स्यनेत देष्टःगु खः।

एज्ञाया निति अधिकार पौ

११ परमप्रभुं इम्माएलयात बियादीगु व्यवस्था व उजं बांलाक स्यौम्ह पुजाहारी व शास्त्री एज्ञायात जुजु अर्तीसास्तं थथे च्वयातःगु अधिकार पौ बिल –

* **७:१** ७:१ अर्तीसास्त थ्व जुजुं ई.पु. ४६५-४२४ तक शासन याःगु खः। † **७:७** ७:७ ई.पु. ४५८ अप्रिल ८ य् जुजु अर्तीसास्तया न्हयगौ दैय् छपुचः इम्माएलीत बेबिलोनं यस्शलेमय् वल। ‡ **७:८** ७:८ ई.पु. ४५८ अप्रिल ८ य् व हे जुज्या न्हयगौ दैया न्यागौ लाय् एज्ञा यस्शलेमय् थ्यंकः वल। § **७:९** ७:९ ई.पु. ४५८ अप्रिल ८ य् न्हापांगु लाया न्हापांगु न्हिखुन्हु व बेबिलोनं पिहां वःगु खः। * **७:९** ७:९ ई.पु. ४५८ अप्रिल ८ य् अले परमेश्वरया ग्वाहालि न्यागौ लाया न्हापांगु न्हिखुन्हु यस्शलेमय् थ्यंकः वल।

12 जुजुत्य् नं जुजु अर्तासास्तपाखें, स्वर्गयाम्ह परमेश्वरयागु व्यवस्थाया शास्त्री पुजाहारी एत्रायात ज्वजलपा!

13 जिगु साम्राज्य दुने च्वंपि सुं नं मनू पुजाहारी व लेवी यस्शलेमय् वने न्ह्याः सा छनापं वने फु धकः जिं आज्ञा बी।

14 एत्रा, जि व जिमि न्हय्यह सल्लाह बीपिन्सं छन्त यहदा व यस्शलेमय् छवयाच्वनागु दु। छं अन छिमित पालन यायेत ब्यूगु परमेश्वरयागु व्यवस्था बालाक मानय् याःगु दु कि मदु? अले अनयागु हालत गय् गथे च्वं व स्व।

15 जिं व जिमि सल्लाह बीपिन्सं यस्शलेमय् च्वनादीम्ह इस्माएलया परमेश्वरयात थःगु इच्छां बियागु लुँ व वहः नं छं यंकि।

16 छिमिसं फुक्क बेबिलोन प्रान्तय् मुनेत्यंगु लुँ व वहः अले मनूत्यसं व पुजाहारीतयसं यस्शलेमय् इमि परमेश्वरया देगःया निर्ति थःगु इच्छां देषाःगु नं छं यंकि।

17 थव धिबां द्रहंत, भ्याःचात, चिधिकःपि भ्याःचात अले उपिनापं अन्नबति व त्वँसा-बलिया सामान न्या, अले उमित यस्शलेमय् दुगु छिमि परमेश्वरया देगःया वेदीइ बलि छा।

18 ल्यं दुगु वहः व लुँ छं व छिमि यह्दी दाजुकिजापिन्सं थःगु इच्छा कथं छ्यले फु अय्यन् व परमेश्वरया इच्छा कथं जुझ्मा:

19 “छिमि परमेश्वरया देगलय् सेवा यायेत छंगु जिम्माय् ब्यूगु फुक्क थलबल यस्शलेमया परमेश्वरयात लःल्हानाब्यु।

20 छिमि परमेश्वरया देगःया निर्ति मेगु छुं माःसा जुजुया धुकुर्ति यंकि।

21 “यफेटिसया पच्छिमयागु प्रान्तयापि सकल दांभरितयत् जिं थव उजं बी – स्वर्गयाम्ह परमेश्वरयागु व्यवस्थाया शास्त्री पुजाहारी एत्रा फ्वंगु न्ह्यागु नं ज्वरय् याना: ब्यु,

22 वहः ३,४०० किलोग्राम तक, छव १०,००० किलोग्राम तक, दाखमध २,००० लिटर तक, जैतूनया चिकं २,००० लिटर तक अले माक्व चि वयात ब्यु।

23 स्वर्गयाम्ह परमेश्वरयात वयकःया देगःया निर्ति माःगु फुक्क छिमिसं बालाक ब्यु। मखुसा जि व जिमि कायपिन्के परमेश्वरया तं लाइ।

24 पुजाहारीत, लेवीत, म्ये हालीपि, ध्वाखाय् पिवा: च्वनिपि, देगलय् सेवा याइपि वा परमेश्वरया थव देगःयागु मेमेगु ज्या याइपिन्के सरकारी कर वा महसूल कायेगु छिपि छ्यान्जेतयत् अधिकार मदु धकः छिमिसं सीकि।

25 “छ एज्ञां धाःसा छके दुगु छिमि परमेश्वरयागु बुद्धिकथं यूफेटिसया पच्छिमयागु प्रान्तयापि छिमि परमेश्वरयागु व्यवस्था पालन यानाः न्याय याइपि मनूत व हाकिमत ल्य। व्यवस्था मस्यूपिन्त धाःसा छं स्य॑।

26 छिमि परमेश्वरयागु व्यवस्था व जुज्यागु कानून पालन मयाइपि न्ह्याम्ह हे जूसां वयात स्यानाछवयाः वा देशं पितिनाछवयाः वा धन-सम्पत्ति जफत यानाः वा कुनाः सज्जाँय बीमाः।”

एज्ञां परमप्रभु परमेश्वरया प्रशंसा याःगु

27 परमप्रभु झी पुर्खात्य् परमेश्वर धन्य खः। वयकलं हे यस्शलेमय् दुगु परमप्रभुया देगःयात हनाबना तयेत जुज्यागु मनय् थव बिचाः तयादिल,

28 अले जुज्जु, वयात सल्लाहबीपि व जुज्या ततःधंपि भारदारतयत जितः सदां दइगु दयामाया याइपि दयकादिल। उकि परमप्रभु जिमि परमेश्वरयागु ल्हाः जिके दु धकाः सीकाः जिं साहस याना, अले जिनापं यस्शलेमय् थाहां वनेत इस्माएलयापि नायःत मुंका।

8

एज्ञानापं तिहांवःपि नायःतयगु नां धलः

1 अर्तासास्त जुज्जुं राज्य यानाच्चंबलय् बेबिलोनं जिलिसें वःपि परिवारया नायःत व इपि लिसे धलखय् दुथ्याःपि थुपि हे खः –

2 पीनहासया परिवारं – गेर्शोम।

ईतामारया परिवारं – दानिएल।

दाऊदया परिवारं – शकन्याहया काय् हत्तूश।

3 परोशया परिवारं – जकरिया अले वलिसें धलखय् नां दुथ्याःपि १५० म्ह मिजंत।

4 पहत-मोआबया परिवार – जरयाहया काय् एल्यहोऐ अले वलिसें २०० म्ह मिजंत।

5 जतूया परिवार – यहासेलया काय् शकन्याह व वलिसें ३०० म्ह मिजंत।

6 आदीनया परिवार – जोनाथनया काय् एबेद व वलिसें ५० म्ह मिजंत।

7 एलामया परिवार – अतल्याहया काय् यशयाह व वलिसें ७० म्ह मिजंत।

8 शपत्याहया परिवार – मिखाएलया काय् जबदियाह व वलिसें ८० म्ह मिजंत।

9 योआबया परिवार – यहीएलया काय् ओबदिया व वलिसें ११८ म्ह मिजंत।

10 बानीया परिवार – योसिपियाया काय् शलोमीत व वलिसें १६० म्ह मिजंत।

- 11** बैबैया परिवारं – बैबैया काय् जकरिया व वलिसे २८ मह मिजंत।
12 अज्गादया परिवारं – हक्कातानया काय् योहानान व वलिसे ११० मह मिजंत।
13 अदोनीकामया परिवारं – लिपा वःपि एलीपेलेत, यीएल, शमायाह व इपिलिसे ६० मह मिजंत।
14 बिन्वैया परिवारं – उतै व जक्कूर, अले इपिलिसे ७० मह मिजंत।

एत्तां लिहां वनेत लेवीतयत् लुइकल

- 15** जिं थुपिं फुक्कसित अहावापाखे न्द्याइगु खुसिया सिथय् मुंका, अले जिपिं स्वन्हु तक पाल ग्वया: अन च्वना। जिं अन पुजाहारीत व फुक्क मनूतयत् ध्यान बिया: स्वयाबलय् छम्ह नं लेवी मखना।
16 अथे जुयाः जिं नायःत एलीएजर, अरीएल, शमायाह, एल्नातान, यारीब, एल्नातान, नातान, जकरिया व मशुल्लाम अले निम्ह बुद्धि दुपि मनूत योयारीब व एल्नातानयात सःतके छवया।

- 17** जिं इमित कासिपिया धाःगु थायया लेवीतय् नायः इझेयाथाय् छवया। जिं इमित झ्झो व देगलय् सेवा याइपि, वया थःलाःपिन्त झी परमेश्वरया देगलय् सेवाया ज्या यायेत मनूत छवया हजि धका: धयाछवया।

- 18** झी परमेश्वरयागु दया मायां इमिसं जिमिथाय् इम्हाएलया काय् लेवीया सन्तान महली परिवारयाम्ह सःस्यूम्ह छम्ह लेवी शेरेबियाह, वया काय्पि व दाजुकिजापि नाप फुक्कं यानाः झिंच्याम्ह मिजंतयत् छवयाहल।

- 19** इमिसं मरारीया परिवारपाखे हशब्याह व यशयाहनापं वया दाजुकिजा व काय्चापि यानाः मुक्क निइम्ह मिजंत नं छवयाहल।

- 20** देगलय् सेवा याइपि २२० मह नं वल। लेवीतयत् ग्वाहालि बीपि थज्याःपि मनूत तयेगु चलन जुजु दाऊद व वया हाकिमतयसूं शुरु याःगु खः। थुपि सकलें धलखय् नां दुथ्याःपि खः।

यात्राया लागि प्रार्थना

- 21** जिपि झी परमेश्वरया न्ह्यःने क्वमिलु ज्ञित व याउँक यात्राया निति अले लैय् थः मस्त व थःगु सामानयागु रक्षाया निति बिन्ति यायेत जिं अन अहावा खुसिया सिथय् अपसं च्वनेगु घोषणा याना।

- 22** जिं जुज्जुयात, “जिमि परमेश्वरं वयकःयाके भलसा तइपि सकसितं सुवाः बियादी अले वयकःयात त्वःतूपि मनूतयके वयकःया तं दयाच्वनी” धका: धये

धुंकूगु ज्युयाः आः जिमित लँय् शत्रुतपाखें रक्षा यायेत ज्ञज्युयाके सलगइपि सिपाइँत फवनेत जि मछाल।

23 थव हे खँयात कयाः जिपि अपसं च्वनाः थः परमेश्वरयात बिन्ति याना, अले वयकलं जिमिगु बिन्ति न्यनादिल।

24 अले जिं मू पुजाहारीतपाखें झिंनिम्हयसित अर्थात शरेबियाह, हशब्याह व इमि झिम्ह दाजुकिजापिन्त ल्यया।

25 अले जुजु, वया सल्लाहबीपि व वया भारदारत अले बेबिलोनय च्वनिपि सकल इस्साएलीतय्सं झी परमेश्वरया देगःया निंति ब्यगु लुँ वहः व थलबल लनाः जिं इमित बिया।

26 थुकथं जिं इमित

२२,००० किलोग्राम वहः,

३,४०० किलोग्राम वहःया थलबल

अले ३,४० किलोग्राम लुँ

27 लुँयागु निइगः ख्वलचात- ९ किलोग्राम ति,

अले निगः बांलाःगु कँय्यागु लुँ ति हे मू वंगु ख्वला लनाः बिया।

28 जिं इमित धया, “छिपि परमप्रभु झी पुर्खाया परमेश्वरया निंति पवित्रपि खः। अथे हे वयक्तःयात थःगु इच्छां देछाःगु लुँ व वहःयागु थलबल नं पवित्र खः।

29 उक्ति छिमिसं थुपि ज्वलं यस्शलेमय् परमप्रभुया देगःया कोथाय् मू पुजाहारीत, लेवीत व इस्साएलीतय् नायःतय् न्य्यःने लनाः इमित मब्युतले छिमिसं थुपि फुक्क ज्वलंया रक्षा या।”

30 थुकथं लनातःगु लुँ, वहः व थलबल पुजाहारीत व लेवीतय्सं यस्शलेमया झी परमेश्वरया देगलय् यंकेत थःगु जिम्माय् काल।

31 न्हापांगु लाया झिंनिन्हु खुन्हु* यस्शलेमय् वनेत जिपि अहावा खुसि न्य्यावना। जिमि परमेश्वर जिपिलिसे दी अले वयकलं यानाय् शत्रुत व दाखुँतपाखें बचय् यानादिल।

32 यस्शलेमय् थयने धुंकाः स्वन्हु तक जिमिसं आराम कया।

33 अले प्यन्हु खुन्हु वहः व लुँ अले उपि थलबल झी परमेश्वरया देगलय् लनाः उरियाहया काय् मरेमोत पुजाहारीया जिम्माय् बिया। वलिसें पीनहासया काय् एलाजार व निम्ह लेवीत येशूअया काय् योजाबाद व बिन्हूईया काय् नोअदिया दु।

34 फुक्क मालसामान ल्याः खात, अले फुक्क तौल अबलय् हे च्वल।

* **8:31** ८:३१ ई.पु. ४५८१९ अप्रिलय् न्हापांगु लाया झिंनिन्हु खुन्हु यस्शलेमय् न्य्यज्याःगु।

35 अनंति ज्वनायंकाः लित छवयाहःपिन्सं इस्माएलया परमेश्वरया निंति होमबलि छाल। फुक्क इस्माएलया निंति द्विनिम्ह (१२) द्रुहं, गुझखम्ह (१६) भ्याःचा व न्हयेन्हयम्ह (७७) चिधिकःपि भ्याःचा अले पापबलिकथं द्विनिम्ह दुगुचा छाल। श्व फुक्क परमप्रभुया निंति होमबलि खः।

36 अले इमिसं जुजुयागु आज्ञा-पौ जुजुया हाकिमत अले यूफेटिसया पच्छिमयापि राज्यपालतयूत बिल। अनंति इमिसं मनूतयूत व परमेश्वरया देगःया ज्याय् ग्वाहालि बिल।

9

मेगु जातियापि मनूतलिसें ब्याहा याःगु

1 श्व फुक्क ज्या यायेथुक्काः नायःत जिथाय् वयाः धाल, “इस्माएलयापि मनूत, पुजाहारीत व लेवीतयसं नं थः जःलाखःला कनानी, हिती, परिज्जी, यबूसी, अम्मोनी, मोआबी, मिश्नी व एमोरीतयगु घच्चाइपुगु पुजायागु ज्यापाखें थःत अलग तःगु मटुनि।

2 इस्माएलयापि मिजंतयसं मेगु जातियापि मिस्तलिसें ब्याहा यानाच्वंगु दु। थुकथं परमेश्वरया पवित्र जाति स्यनावंगु दु। अले श्व अपराधय् न्ह्यलुवा जुयाः यंकूगुलिइ मू नायःत व हाकिमत थुर्पि हे खः।”

3 श्व खँ न्यनेवं जिं थःगु लं व गा खुना, छेनय् च्वंगु सँ व दाही पुया। अले तसकं वातां जुयाः पफ्यतुना।

4 अले ज्वनायंकाः लित छवयाहःपिन्सं याःगु अपराधया कारणं इस्माएलया परमेश्वरयागु वचनपाखें ग्याःपि सकल मनूत जिथाय् मुंवल। सन्ध्याया बां बीगु इलय् तक जि अथे हे वातां जुयाः च्वनाच्वना।

5 सन्ध्याया बां बीगु इलय् जि दना। जिगु लं व गा गूगु दु। अले पुलि चुयाः परमप्रभु झी परमेश्वरपाखे थःगु ल्हाः ल्हना:

6 थथे धक्काः प्रार्थना याना –

एत्राया प्रार्थना

“हे जिमि परमेश्वर, जिगु ख्वाः छिपाखे स्वकेत जितः तसकं मछालापुसे च्वं, छायधाःसा हे जिमि परमेश्वर, जिमिगु पाप यक्व अप्वयावंगु दु अले जिमिगु दोष स्वर्ग तक थ्यंगु दु।

7 जिमि पुर्खातय्‌गु इलंनिसें थौं तक हे जिमिसं तःधंगु पाप यानागु दु। जिमिगु पापं यानाः जिपि, जिमि जुजु व पुजाहारीत विदेशी जुजुपिनिगु लहातय्‌लात। जिपि मध्ये गुलिसित स्यात, गुलिसित ज्वनाः विदेशय्‌यंकल। जिमित लुटपाट यात, तसकं कवहांकल, बेइज्जत यात। थौं तक नं अथे हे जुयाच्चंगु दु।

8 “तर थौं हुं ईया निति, परमप्रभु झी परमेश्वर, छिं जिमित दया यानाः हुं मनूतय॑त बचय्‌यानाः जिमित थःगु पवित्र थासय्‌छगू बल्लाःगु थाय्‌बियादीगु दु। थुकथं छि जिमि परमेश्वरं जिमिगु मिखाय्‌जः अले जिपि दास जुयाच्चनागु इलय्‌भतिचा आराम बियादीगु दु।

9 जिपि दासत ज्सां झी परमेश्वरं जिमित व हे अवस्थाय्‌त्वःतामदी। छिगु कारणं फारसयाम्ह जुजुं जिमित ग्वाहालि याःगु दु। थ्व छिं जिमित न्हगु जीवन बियादीगु थें खः। छिं जिमित छिगु देगः दय्केबिल अले जिमित यहदा व यस्शलेमय्‌आराम बियादिल।

10 “आः हे, जिमि परमेश्वर, थुलि जुइ धुंकाः जिमिसं छु धायेगु? छिं बियादीगु आज्ञा जिमिसं मनय्‌यानागु मदु।

11 छिं थः दास अगमवक्तातपाखें थथे धयादीगु दु, ‘छिमिसं अधिकार यायेत वनेत्यंगु देश अनयापि मनूतय्‌गु अशद्गु ज्या व घच्चाइपुगु ज्यां यानाः अशद्गु ज्यां दु। इमिस देशयागु छगू कुन्चानिसें मेगु कुन्चा तक थःगु अशद्गु ज्यां जायकाब्यूगु दु।

12 उकि छिमिसं थः म्ह्यायपिन्त इमि कायपिलिसें व छिमि कायपिन्त इमि म्ह्यायपिलिसें ब्याहा यानाबी मते। छिमिसं गुबलय्‌नं इपि लिसे स्वापु तये मते, छिमिसं थ्व उजं पालन यात धाःसा छिपि बल्लाइ अले छिमिसं थ्व देशयागु भिंगु भिंगु नसा नइ। अले थ्व देश छिमि सन्तानयागु अधिकारय्‌न्ह्याबतें दयाच्चनी।’

13 “जिमिगु मभिंगु ज्या व तःधंगु दोषया कारणं जिमिसं दुःख स्यूगु जूसां छि, जिमि परमेश्वरं जिमित दयेमाःगु सजाँय स्वयाः कम सजाँय बियादिल। अले छिं जिमि हुं मनूतय॑त छें लितहयादिल।

14 छु जिमिसं हाकनं छिगु खौं मन्यंसे थज्याःगु घच्चाइपुगु ज्या याइपिलिसें ब्याहाया स्वापु तयेगु ला? छु छिं तचायाः छम्ह हे ल्यंमदय्कः नाश यानामदी ला?

15 परमप्रभु इसाएलयाम्ह परमेश्वर, छि धर्मीम्ह खः। छिं जिमित म्वाका तयादीगु दु। थन जिपि थःगु दोषनापि छिगु न्ह्यःने दु, खःला थुकिं यानाः जिपि मध्ये छम्ह नं छिगु न्ह्यःने दने मफये धुंकगु खः।”

10

मनूतयसं पाप मानय् याःगु

1 एज्ञा परमेश्वरया देगःया न्ह्यःने बँ्यूभ्वसुला: ख्वरच्वं पाप मानय् यानाः प्रार्थना यानाच्वंबलय् हे ग्वाः ग्वाः इस्माएली मिजं, मिसा व मस्त वयागु प्यखें मुन। इपि नं ह्वाँयह्वाँय् ख्वल।

2 अनं लिपा एलामया परिवारयाम्ह यहीएलया काय् शकन्याहं एज्ञायात धाल, “झीसं थ्व देशयापि मेगु जातियापि मिस्त ब्याहा यानाः थः परमेश्वरया आज्ञा पालन मयानागु दु, अय्नं इस्माएलया निर्ति अज्ज नं छुं आशा दनि।

3 अथे जुयाः आः झीसं झी प्रभुयागु व थः परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् याइपिनिगु सल्लाहकथं थज्याःपि सकलें मिस्त व इमि मस्ततयत् त्वःतेत परमेश्वरया न्ह्यःने छग् बाचा चीनु। अले व्यवस्थाकथं ज्या यायेनु।

4 छि दनादिसँ, छाय्धाःसा थ्व खँ छिगु हे ल्हातय् दु, जिपि छिनापं दु, मग्यासे थ्व ज्या यानादिसँ।”

5 थर्थे हे एज्ञां मू पुजाहारीत, लेवीत व सकल इस्माएलीतयत् शकन्याहं धाःथे ज्या याये धकाः पाफय्कल। अले इमिसं पाफल।

6 अनं लिपा एज्ञा परमेश्वरयागु देगःया न्ह्यःनं एल्यासीबया काय् येहोहानानया कोथाय् वन। अन च्वतले एज्ञां छुं न मनः, लः न मत्वं, छाय्धाःसा बेबिलोनं लिहां वःपिनिगु अपराधं यानाः वया नुगः ख्व।

7 अनंलि बेबिलोनं लिहांःपि सकल मनूत यस्शलेमय् मुनेत यहदा व यस्शलेम न्यंक खबर छ्वल।

8 स्वन्हया दुने सुं वइ मखु हाकिमत व न्याय याइपिनिगु फैसला कथं वयागु फुक्क धन-सम्पति जफत जुइ, अले वं थःम्हं थःत बेबिलोनं लिहां वःपिनिगु सभां पितिनाछ्वइ धकाः न नायःतयसं आज्ञा बिल।

9 स्वन्हया दुने, गुण्गू लाया निइन्हुख्वन्हु^{*} यहदा व बेन्यामीनया सकलें मनूत यस्शलेमय् मुन। सकलें मनूत थ्व तःधंगु घटनां यानाः दुखी जुयाः अले तसकं वा वयाः चिकुसे च्वंगुलि थरथुर खानाः परमप्रभुया देगःया न्ह्यःने चुक्य् च्वनाच्वन।

10 अले पुजाहारी एज्ञां दनाः इमित धाल, “छिमिसं विदेशी मिस्तलिसें व्याहा यानाः अपराध याःगु दु, अले थुकिं यानाः इस्माएलया दोष अप्वः जूगु दु।

* **10:9** १०:९ इ.पु. ४५८ डिसेम्बर १९ य. गुण्गू लाया नीन्हुख्वन्हु

11 उकिं आः थः पुर्खाया परमप्रभु इ़ी परमेश्वरया न्ह्यःने थथःगु पाप मानय् या। वयकःया इच्छा पूवंकि अले विदेशी मनूतपाखें व छिमि विदेशी कलाःपाखें छिपि ब्यागलं च्चैँ।”

12 अले सभाय मूंपि सकल मनूतयसं तःसलं लिसः बिल, “छिं गथे धयादिल, जिमिसं अथे हे याये।

13 अयन् थन यक्व मनूत दु। अले वा वयाच्चंगु दु, उकिं जिपि पिने दनाच्वने फइ मखु। थव ज्या छन्हुनिन्हु सिधइ मखु, छायधाःसा थव खँय् जिपि मध्ये यक्वसिनं पाप यानागु दु।

14 इ़ी हाकिमतयसं सकल मनूतयगु लागि ज्या यानाबीमाः। परमेश्वरया तं क्वमलाःतले व थव ज्या सिमधःतले इ़ीगु शहरय् ग्वःम्हसिन विदेशी मिसा ब्याहा याःगु दु, इपि क्वःछिनातःगु इलय् थःगु शहरयापि थकालित व न्याय याइपिलिसें वयेगु यायेमाः।”

15 असाहेलया काय् जोनाथन व तिक्भाया काय् याजयाहं जक मशुल्लाम व लेबी सब्बतैया पंलिना: थुकियागु विरोध यात।

16 अयन् ज्वनायंकाः लितः छवयाहः पिन्सं अथे हे यात – पुजाहारी एज्ञां परिवार परिवारयापि मू मू मनूत ल्यल। वं छगू छगू परिवार पुचलं छम्ह छम्ह मनू ल्यल। छम्ह छम्ह मनूयात नां काकां ल्यःगु खः। अले झिगगू लाया न्हापांगु दिननिसें[†] इमिसं थव खँया बारे गय् गथे खः धकाः स्वयेगु ज्या शुरु यात।

17 अले न्हापांगु लाया न्हापांगु दि तक[‡] इमिसं विदेशी मिस्त ब्याहा याःपि मिजंतयगु बारे गय् गथे खः धकाः स्वयेगु ज्या सिधयक्ल।

विदेशी मिस्तलिसें ब्याहा याःपिनिगु नां धलः-

18 विदेशी मिस्त ब्याहा याःपि पुजाहारी परिवारं –

योसादाकया काय् येशूअ व वया दाजुकिजापिनि परिवारं – मासेयाह, एजीएजर, यारीब व गदल्याह खः।

19 इमिसं थःथः कलाः त्वःतेगु बचं बिल, अले इमिसं दोषबलिकथं थथःगु बथानं छम्ह छम्ह भ्याःचा नं हल।

20 इम्मेरया परिवारं – हनानी व जबदियाह।

21 हारीमया परिवारं – मासेयाह, एलिया, शमायाह, यहीएल व उज्जियाह।

[†] **10:16** १०:१६ ई.पु. ४५८ डिसेम्बर २९ य. झिगगू लाया न्हापांगु दिननिसें [‡] **10:17** १०:१७ ई.पु. ४५७ मार्च २७ य. न्हापांगु लाया न्हापांगु दि तक

22 पश्चात्या परिवारं – एल्योएनै, मासेयाह, इशमाएल, नतनेल, योजाबाद व एलासा।

23 लेवीतपाखें – योजाबाद, शिमी, कलीता धाःःम्ह केलायाह, पतहियाह, यहदा व एलीएजर।

24 म्ये हालीपिंपाखें – एल्यासीब।

देगलय् पिवा: च्वनिपिंपाखें – शल्लूम, तेलेम व ऊरी।

25 अले मेपि इस्माएलीतपाखें –

परोशया परिवारं – रम्याह, यिज्याह, मल्कियाह, मियामीन, एलाजार, मल्कियाह व बनायाह।

26 एलामया परिवारं – मतन्याह, जकरिया, यहीएल, अब्दी, यरेमोत व एलिया।

27 जत्या परिवारं – एल्योएनै, एल्यासीब, मतन्याह, यरेमोत, जाबाद व अजीजा।

28 बेबैया परिवारं- येहोहानान, हनन्याह, जब्बै व अत्लै।

29 बानीया परिवारं – मशुल्लाम, मल्लूक, अदायाह, याशूब, शाल व यरेमोत।

30 पहत-मोआबया परिवारं – अदना, केलाल, बनायाह, मासेयाह, मतन्याह, बजलेल, बिन्नूई व मनश्शे।

31 हारीमया परिवारं- एलीएजर, यिशियाह, मल्कियाह, शमायाह, शिमेओन,

32 बेन्यामीन, मल्लूक व शमरयाह।

33 हाश्मया परिवारं – मतनै, मतता, जाबाद, एलीपिलेत, येरेमै, मनश्शे व शिमी।

34 बानीया परिवारं – मादै, अम्राम, ऊएल,

35 बनायाह, बेदयाह, कलूही

36 भन्याह, मरेमोत, एल्यासीब

37 मतन्याह, मतनै व यासू।

38 बिन्नूईया परिवारं – शिमी,

39 शेलेम्याह, नातान, अदायाह,

40 मक्नादबै, शाशै, शारै,

41 अज्जेल, शेलेम्याह, शमरयाह

42 शल्लूम, अमर्याह व योसेफ।

43 नेबोया परिवारं – यीएल, मतित्याह, जाबाद, जबीना, यैदै, योएल व बनायाह।

44 थुपिं सकसिनं विदेशी मिस्तलिसें ब्याहा याःगु खः । थुपि मध्ये छुं मनूतय् थुपिं बिदेशी मिस्तपाखें मचाखाचा नं दुगु खः ।

**Newar
Newar: Newar (Bible)**

copyright © 2024 Nepal Bible Society and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Newar

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files
dated 17 May 2025

838cc630-4ccf-5055-be45-10a98a141cc7